

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 110/17
Люксембург, 24 октомври 2017 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-353/16
MP/Secretary of State for the Home Department

Според генералния адвокат Bot липсата на подходящо психологично лечение в страната на произход на лице, в която то е било подложено на изтезания, не е достатъчна, за да може това лице да търси субсидиарна закрила

Държавите членки обаче запазват дискреционните си правомощия да допуснат пребиваването на такива лица по хуманитарни съображения

С директива на Съюза¹ се въвеждат минимални стандарти относно „субсидиарната закрила“, с които се допълва международната закрила, закрепена в Женевската конвенция за бежанците. Субсидиарна закрила се предоставя на всеки, който няма статут на бежанец, но в страната си на произход е изложен на тежка заплаха като смъртно наказание, изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Лицата, на които е предоставена субсидиарна закрила, получават разрешение за пребиваване за ограничен срок. Държава членка може по своя преценка като проява на добра воля или по хуманитарни съображения да разреши на лица, които не са граждани на Съюза и не получават субсидиарна закрила, да пребивават на нейна територия, тъй като не попадат в приложното поле на тази директива.

MP, гражданин на Шри Ланка, пристига в Обединеното кралство през януари 2005 г. като студент. През 2009 г. той подава молба за убежище (като евентуално иска и субсидиарна закрила). В молбата посочва, че е бил член на организацията „Тигри за освобождение на Тамил Илам“ (LTTE), че е бил задържан и изтезаван от силите за сигурност в Шри Ланка и че ако се върне там, има опасност отново да бъде подложен на малтретиране. Британските власти отхвърлят молбата на MP, тъй като не е доказано, че той ще бъде отново в опасност при завръщане в страната си на произход.

MP обжалва това решение пред Upper Tribunal (Висш съд, Обединено кралство), като представя медицински документи, доказващи, че има усложнения вследствие на изтезания, на които е бил подложен в Шри Ланка, страда от посттравматичен стресов синдром, както и от депресия. Upper Tribunal отхвърля частично жалбата на MP, тъй като не е доказано, че той все още е в опасност в страната си на произход. При все това този съд уважава жалбата на MP в частта, която се основава на разпоредбите на Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ): Upper Tribunal счита, че при изпращане обратно в Шри Ланка MP не би могъл да получи подходящи грижи за лечение на психологичното му разстройство.

Сезиран с жалба, Supreme Court of the United Kingdom (Върховен съд на Обединеното кралство) пита Съда дали лице, което не е гражданин на Съюза, с усложнения вследствие на извършени в страната му на произход изтезания, но което вече не е изложено там на опасност от такова отнасяне при евентуално завръщане, може да получи субсидиарна закрила, поради това че за психологичните му разстройства няма да могат да бъдат осигурени подходящи грижи от системата за здравеопазване на тази страна.

¹ Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, 2004 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).

В днешното си заключение генералният адвокат Yves Bot счита на първо място, че текстът на директивата позволява предоставяне на субсидиарна закрила само в случай на опасност от тежки посегателства, които произтичат от изтезания или от нечовешко отнасяне, на които би бил подложен в бъдеще молител при завръщане в страната му на произход.

В случая това тълкуване означава, че МР не може да търси субсидиарна закрила, доколкото е безспорно, че няма опасност да бъде подложен на изтезания при завръщане в Шри Ланка, дори ако поради недостатъците на системата за здравеопазване в тази страна има вероятност да не получи необходимото лечение, за да се справи със синдрома на посттравматичен стрес, от който страда, и съществува опасност да посегне на живота си при завръщане в страната си на произход.

Генералният адвокат припомня също, че един от основните критерии за предоставяне на субсидиарна закрила е пряката или непряка отговорност, но винаги за преднамерени действия на публичните органи на страната на произход при извършване на съответното тежко посегателство. В случай като разглеждания **рискът от влошаване на здравословното състояние на молителя поради липсата на подходящо лечение в страната му на произход (без да е налице умишлено лишаване от грижи)** не е достатъчен, за да доведе до предоставяне на субсидиарна закрила, макар разстройството, от което страда молителят, да е резултат от предходни изтезания, на които той е бил подложен в страната си на произход.

На второ място генералният адвокат счита, че ако Съдът направи тълкуване на **разпоредбите на директивата във връзка с ЕКПЧ, то не е пречка държавите членки да изключат от приложното поле на субсидиарната закрила лицата, които страдат от усложнения, свързани с предходни изтезания**, но за които вече няма опасност да бъдат подложени на такова отнасяне при завръщане в страната си на произход.

Според генералния адвокат **тълкуването на директивата от гледна точка на ЕКПЧ може да даде възможност за предоставянето на субсидиарна закрила, но само в много редки случаи**. Същевременно няма основание да се счита, че това е така в случая на МР, **но това е компетентен да провери Supreme Court**.

Генералният адвокат счита, че тълкуването на директивата във връзка с разпоредбите на ЕКПЧ, което би позволило на всяко лице, подложено в миналото на малтретиране, да се предостави право на субсидиарна закрила, би разширило значително обхвата на задълженията на държавите членки в областта на субсидиарната закрила. Подобно тълкуване определено би надхвърлило намеренията на законодателя на Съюза за приемането на директивата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на представянето.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708